

Eindfasedocument Project Zeeuws Deltaplan Zoet Water

Algemene projectgegevens

Ambtelijk Opdrachtgever : dhr. drs. D.J.F. Lagendijk

Projectleider : mevr. ir. E.A. Dekker

Projectnummer :

Projectnaam : Zeeuws Deltaplan Zoet Water

Projectfase : Definitiefase

1 TERUGBLIK ACHTERLIGGENDE FASE

1.1 Geplande en opgeleverde producten:

Nr.	Gepland	Opgeleverd	Geconstateerd verschil
1	1 ^e versie kanskaart	Ja	N.v.t.
2	Projectplan	Ja	N.v.t.
3	Eindfasedocument	Ja	N.v.t.

1.2 Tijd

De planning is aangepast ten opzichte van de planning in de startnotitie.

1.3 Geld

Projectbudget activiteit 79444 *Deltaprogramma Zoet Water vanaf 2020*

Fase/ onderdeel	Raming	Opdracht	Oorzaak verschil
Projectbudget 2020	€ 885.122	Geen opdracht	Bijdrage ad. € 111.730
Projectbudget 2021	€ 341.273		

1.4 Verantwoording geconstateerde verschillen:

De planning is aangepast ten opzichte van de planning in de startnotitie. Reden daarvoor is dat meer tijd nodig is voor een zorgvuldig consultatie- en besluitvormingsproces. Qua budget is een bijdrage verstrekt van € 111.730 voor het uitvoeren van een praktijk onderzoek "Ondergronds beregenen" door de stichting ter exploitatie van Proefboerderij Rusthoeve.

2 VOORUITBLIK NAAR EINDE PROJECT M.B.T. BEHEERASPECTEN

2.1 Tijd

De planning is een aantal maanden opgerekt ten opzichte van de in de startnotitie aangegeven planning. In plaats van tot juli 2021 zal het project tot eind oktober 2021 doorlopen. De planning blijft ambitieus, gelet op de te verrichten (onderzoeks)activiteiten, het te voeren overleg tussen betrokken partijen en de gewenste consultatie van de achterbannen.

2.2 Geld

Projectbudget is beschikbaar voor het grote project Zeeuws Deltaplan Zoet Water voor de jaren 2020 en 2021. Het projectbudget is op de begrotingspost Deltaprogramma Zoet Water vanaf 2020 geraamd (€ 885.122 in 2020, € 341.273 in 2021). Inmiddels is een projectadministratie opgezet waarbij het projectbudget op detailniveau is geraamd voor de jaren 2020 en 2021. De benodigde middelen voor het uitvoeringsprogramma zullen lopende het project naar verwachting beschikbaar komen via subsidies (Deltafonds en Europa), bijdragen van stakeholders en de provinciale begroting. Een eerste prioriteitenkaart is in voorbereiding.

2.3 Kwaliteit

In de startnotitie zijn de afwijkingen wat betreft de organisatie (geen strikte toepassing van het IPM-model) en de fasering reeds aangegeven. Wat betreft de kwaliteit wordt onderscheid gemaakt tussen de inhoudelijke kwaliteit en de kwaliteit van het proces. Bewaking van de inhoudelijke kwaliteit van onderzoeksprojecten gebeurt door de senior adviseurs in samenwerking met de begeleidingsgroep, die voor het betreffende onderzoek geformeerd is. Ook het Deltafonds heeft hierin een rol, omdat deze de projectvoorstellen bij het fonds screent. De inhoudelijke kwaliteitsbewaking van plandocumenten vindt primair plaats in de werkgroep. Reacties uit de consultatieronden kunnen ook tot kwaliteitsverhoging van de stukken leiden. Bewaking van de inhoudelijke kwaliteit van fasedocumenten gebeurt in twee stappen, allereerst via de werkgroep en vervolgens via peer review.

2.4 Informatie

Het projectplan is aan alle betrokken partijen aangeboden, om het op het geëigende niveau vast te stellen. Het ontwerp Deltaplan zal voorgelegd worden aan Gedeputeerde Staten en het dagelijks bestuur van het waterschap. Bestuurlijke afstemming met de gemeenten en met de andere betrokken partijen vindt plaats via de Waterochtend en de PCGR. Aan de Waterochtend wordt deelgenomen door Provincie, waterschap, Evides en alle Zeeuwse gemeenten.

Zo nodig worden deze gremia (ad-hoc) uitgebreid om tot een goede afstemming tussen alle betrokken partijen te kunnen komen. Formele besluitvorming over het Zeeuws Deltaplan Zoet Water zal plaats vinden door Provinciale Staten en de Algemene Vergadering van het waterschap. Deze besluitvorming wordt voorafgegaan door een gezamenlijke openbare consultatieronde.

2.5 Organisatie

Het interne projectteam en de externe werkgroep zijn geformeerd in de definitiefase en nu operationeel.

2.6 Risico's

Binnen het projectplan zijn risico's onderkend met name qua kwaliteit en tijd. Deze risico's zijn aangedragen en besproken binnen de (externe) werkgroep. Het betreft hierbij de volgende risico's:

Risico	Beheersmaatregel
Het blijft in papier hangen; er gebeurt buiten te weinig.	Focus naast lange termijn strategie ook steeds duidelijk op korte termijn actie richten.
Agrariërs worden murw door mislukken oogsten.	Actief blijven benaderen en communiceren van doelen van ZDZW.
Door natte zomer/najaar verslapt de aandacht voor de zoetwatersituatie.	Extra (communicatie-)inspanningen om het belang van zoetwaterbeschikbaarheid in het vizier te houden.
Natuurwaarden worden weggecijferd tegen het agrarisch-economisch vraagstuk.	Afwegingen op basis van belangen en maatschappelijke waarden.
Afhaken van partijen.	Monitoren en zo nodig stappen verkleinen.
Actualiteit zorgt voor vraag naar quick wins.	Verwachting z.s.m. neerzetten door gezamenlijk interview met bestuurders van de verschillende partijen.
Onvoldoende concreet handelingsperspectief voor doelgroepen/individuen.	In uitvoerings- en subsidieprogramma zoveel mogelijk concrete zoetwatermaatregelen (uitrol bewezen technieken) opnemen.
Kansenkaart wordt nieuwe schatkaart.	Partijen als ZLTO zelf laten communiceren over het product.
Planning te ambitieus.	Monitoren en zo nodig planning bijstellen en verwachtingen managen.
Uitloop planning cruciale onderzoekstrajecten.	Monitoren en zo nodig planning gehele traject bijstellen.
Tegenvallende (onderzoeks)resultaten (minder mogelijk dan gedacht/gehoopt).	Communiceren en implementatie ondersteunen van wat in plaats daarvan wel mogelijk is.
Geen draagvlak, omdat achterban er onvoldoende bij betrokken is.	Op verschillende momenten en op verschillende wijzen betrekken van achterbannen.
Externe capaciteit beperkt beschikbaar.	Uitbestedingsproces tijdig opstarten, evt. opknippen in deelopdrachten.

Deze risico's zijn ook in NARIS opgenomen.

3 PEER REVIEW

Collegiale toetsing bij het afsluiten van de definitiefase heeft intern plaatsgevonden door E.H., senior projectmanager Natuurpakket Westerschelde. Zij heeft medio juli 2020 concepten van dit eindfasedocument en projectplan beoordeeld en haar opmerkingen en suggesties daarbij in de stukken aangegeven. Daarbij ging het vooral om verduidelijkingen. De projectleider heeft haar opmerkingen en suggesties meegenomen bij de afronding van de stukken.

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Voorgesteld wordt om de definitiefase af te sluiten en de vervolgfase, de onderzoeks- en planvormingsfase, in te gaan op basis van het door Gedeputeerde Staten op 18 augustus 2020 vastgestelde projectplan.

Bijlage(n):

- 1. Projectplan – Beheeraspecten (onderdeel III)**

Bijlage 1: Projectplan – Beheeraspecten (onderdeel III)**III. BEHEERSASPECTEN**

III.1	<p>Geld</p> <p>In de startnotitie is voor het groot project Zeeuw Deltaplan Zoet Water een projectbudget beschikbaar gesteld van € 1.225.000. De projectraming is als bijlage 3 opgenomen. Deze projectraming heeft de basis gevormd voor de begroting. Per ramingspost is een aparte detaillering in de begroting aangehouden, zodat hierop (zonder handmatige aanpassingen) adequaat bewaakt en gestuurd kan worden. Bij nieuwe projecten/verkenningen met bijdragen van derden wordt een aparte detaillering aangemaakt, waarop de uitgaven en –indien de provincie de (financiële) trekker is – ook de bijdragen/subsidies van andere partijen worden geboekt.</p> <p>Maandelijks nemen de projectleider, projectbeheerser en financiële adviseur de overzichten van begroting, bestedingen en verplichtingen door, zowel voor het gehele project als voor de nieuw gestarte projecten/verkenningen.</p> <p>Het beschikbare budget is voldoende voor het opstellen van het Zeeuws Deltaplan Zoet Water, zoals beschreven in de startnotitie en nu nader uitgewerkt in het projectplan. Naast de lopende onderzoekstrajecten (met financiële bijdragen van verschillende partijen) van het ondergronds beregenen, Drainstore en de Broedplaats Schouwen-Duiveland vinden verkenningen plaats naar optimalisatie en uitbreiding van de wateraanvoer naar Zeeland (waaronder de quick scan Schouwen), ontziltingsmogelijkheden, effluentbenutting en de landschappelijke inpassing van opslagbassins. Het waterschap is recent gestart met een onderzoek naar mogelijkheden van uitbreiding van de huidige zoetwateraanvoer naar Zuid-Beveland-Oost. Dit onderzoek bekostigt het waterschap zelf. Uitbreiding van het meetprogramma Natuurlijk Zoet zal door Provincie, waterschap en gemeenten gezamenlijk gefinancierd worden.</p> <p>Op basis van de uitkomsten uit de onderzoeken en verkenningen en de gezamenlijk opgestelde strategie voor de korte en lange termijn wordt bepaald welke middelen benodigd zijn voor de uitvoering van het ZDZW. Naar verwachting zal dat er toe leiden dat aan PS gevraagd wordt bij vaststelling van het definitieve ZDZW ook aanvullende middelen toe te kennen voor de uitvoering, aangezien de huidige budgetten daartoe ontoereikend zijn. Op dat moment dient ook duidelijk te zijn welke bedragen betrokken externe partijen aan budget voor het project beschikbaar stellen. Partijen zullen hierover een samenwerkingsovereenkomst sluiten.</p>
III.2	<p>Organisatie</p> <p>Beheersing van de organisatie van het proces/project vergt continue aandacht voor de interne en externe inzet (in capaciteit en competentie) en samenwerking. Dit geldt zowel voor de afzonderlijke (onderzoeks)projecten als voor het gehele proces in de richting van een ZDZW. Dit betekent onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in het projectoverleg en werkgroepoverleg wordt de voortgang en samenwerking periodiek geëvalueerd; • voorafgaand aan start nieuwe fase vindt een expliciete beoordeling plaats van benodigde/beschikbare capaciteit en competenties; • kwartaalmatige 1-op-1 gesprekken tussen projectleider en de werkgroepleden over evt. verbeterpunten in het werkpakket en de bijbehorende condities (voldoende tijd, geld, vertrouwen, werkplezier); • regelmatig overleg tussen BOG-AOG-AON (in PO of in afzonderlijk in te plannen overleg over bevindingen, voortgang en (evt. aanvullend) benodigde faciliteiten (geld en capaciteit). <p>Waar nodig -gelet op de beschikbare capaciteit en het ambitieuze tijdpad- zal externe ondersteuning worden geregeld. Vooralsnog wordt daarbij (naast de eerder genoemde onderzoeksopdrachten) gedacht aan uitvoerende capaciteit op het gebied van communicatie en een schrijver (t.b.v. bespreeknotities en het plan).</p>

III.3	<p>Risico's</p> <p>Risicobeheersing vindt plaats aan de hand van de opgestelde risicoanalyse (zie hiervoor bij II.3). De risicoanalyse zal kwartaalmatig in NARIS worden geactualiseerd, incl. de beheersmaatregelen. Dit gebeurt in een bijeenkomst met de werkgroep en zo nodig extern betrokkenen. Per beheersmaatregel wordt een actiehouders aangewezen. Voortgang/effecten van de beheersmaatregelen worden via de actielijst van de werkgroep bewaakt. De inspanning zal zich vooral richten op het beheersen van de risico's met de grootste (financiële) gevolgen. Daarnaast zal expliciet rekening gehouden worden met mogelijke juridische risico's. Zo kunnen aan de uitvoering van zoetwatermaatregelen staatssteunaspecten verbonden zijn. Wanneer maatregelen onder bestaande Europese subsidieprogramma's zoals POP worden uitgevoerd, is de rechtmatigheid van de steun afgedekt door de voorwaarden die in de betreffende regeling zijn opgenomen. Voor maatregelen die daar niet onder passen en mogelijk ook voor het verstrekken van uitvoeringsbudgetten, kan worden gedacht aan het notificeren van een nieuwe regeling onder de landbouwwijstellersverordening. Indien dat aan de orde is dient dat traject tijdig te worden ingezet zodat de uitvoering van het project voortvarend kan plaatsvinden.</p> <p>Mogelijke aanbestedingsrisico's worden vermeden door het provinciale aanbestedingsbeleid te volgen. Met inkoop van producten en diensten zal strategisch worden omgegaan. Dat omvat onder meer: dat er een projectplanning is voor de inkoop, maar in ieder geval ook dat de raming van de opdrachtwaarde aan de voorkant plaatsvindt en dat rekening wordt gehouden met eventuele vervolgoopdrachten aan een te selecteren leverancier; dat bij verkenning van de markt rekening wordt gehouden met aanbestedingsregels; dat er aandacht is voor de bruikbaarheid van de inkoop over een langere termijn en op de mogelijkheid van het delen met projectpartners.</p> <p>Ook dient er, zowel bij aanbesteding als bij eigen activiteiten, rekening te worden gehouden met de eisen waaraan bestuurlijke informatie dient te voldoen in het kader van de digitaliseringswetgeving.</p> <p>M.b.t. de AVG-aspecten is het project opgenomen in het AVG-register. Bij de verschillende onderdelen van het project zal aan de voorkant een check gedaan worden op de AVG-aspecten. Om die reden zijn in onderdeel II.1 dan ook geen namen van de leden van projectteam en werkgroep opgenomen.</p>
III.4	<p>Kwaliteit</p> <p>Leidraad voor het project/proces is het Handboek project- en programmamanagement van de provincie Zeeland. Afwijkingen daarop zijn, mits gemotiveerd, mogelijk. In de startnotitie zijn de afwijkingen wat betreft de organisatie (geen strikte toepassing van het IPM-model) en de fasering reeds aangegeven.</p> <p>Wat betreft de kwaliteit wordt onderscheid gemaakt tussen de inhoudelijke kwaliteit en de kwaliteit van het proces. Bewaking van de inhoudelijke kwaliteit van onderzoeksprojecten gebeurt door de senior adviseur in samenwerking met de begeleidingsgroep, die voor het betreffende onderzoek geformeerd is. Ook het Deltafonds heeft hierin een rol, omdat deze de projectvoorstellen bij het fonds screent. De inhoudelijke kwaliteitsbewaking van plandocumenten vindt primair plaats in de werkgroep. Reacties uit de consultatieronden kunnen ook tot kwaliteitsverhoging van de stukken leiden.</p> <p>Bewaking van de inhoudelijke kwaliteit van fasedocumenten gebeurt in twee stappen, allereerst via de werkgroep en vervolgens via peer review (voorleggen van conceptdocumenten aan een of meer mensen buiten het proces/project).</p> <p>Voor de kwaliteit van het proces zal de projectleider (in overleg met de werkgroep en de AOG) kwartaalmatig in het kader van de voortgangsrapportage aan Provinciale Staten de volgende checklist nalopen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voldoende onderling vertrouwen tussen betrokken partijen? • belangen betrokken partijen voldoende in beeld? • zijn/komen alle relevante opties in beeld?

	<ul style="list-style-type: none"> afwegingen gemaakt op basis van verifieerbare informatie en een redelijke verdeling van lusten en lasten? <p>Op bovenstaande aspecten zal via de stoplichtmethode gescoord worden. Bij een oranje of rode score zal nagegaan worden, welke sturingsmaatregelen mogelijk/nodig zijn.</p>
III.5	<p>Informatie</p> <p>Het projectdossier is (zolang het nieuwe registratiesysteem nog niet voor projecten geïmplementeerd is) op de P-schijf te vinden, in de map Deltaplan Zoet Water. Alle provinciale medewerkers, betrokken bij het project, hebben toegang tot deze map. Documenten, relevant voor de formele besluitvorming door GS/PS, worden uiteraard ook in CORSA vastgelegd.</p> <p>Ten behoeve van de samenwerking met externe partijen is via Sharefile een extranetsite opgezet, waarop de relevante informatie tussen partijen gedeeld wordt. Het project heeft een aparte mailbox: Zoetwater@Zeeland.nl. En een website https://www.zeeland.nl/water/zeeuws-deltaplan-zoet-water. Deze website zal ook voor de projectcommunicatie gebruikt worden.</p> <p>Ten behoeve van de verkenningenkaart is voor het project inmiddels ook een GIS-project aangemaakt.</p> <p>Van de overleggen van het projectteam en de werkgroep worden verslagen gemaakt, die op de P-schijf en extranetsite bewaard worden.</p> <p>Over de voortgang van het proces/project wordt kwartaalmatig gerapporteerd via de kwartaalrapportages aan PS. Deze rapportages zijn openbaar en zullen ook beschikbaar worden gesteld aan de andere betrokken partijen.</p>
III.6	<p>Tijd</p> <p>Het project kent de volgende mijlpalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Instemming door ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgevers en GS/DB waterschap met het projectplan; Instemming van Provinciale Staten met het overgaan naar onderzoeks- en planvormingsfase op basis van eindfasedocument; Instemming door ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgevers op de kadernotitie; Vrijgeven kadernotitie door GS/DB waterschap voor consultatie, waaronder het voorleggen aan de Commissie Ruimte; Instemming door ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgevers met het ontwerp Deltaplan; Vrijgeven ontwerp Deltaplan door GS/DB waterschap voor consultatie, waaronder het voorleggen aan de Commissie Ruimte; Instemming door ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgevers met het definitieve Deltaplan; Instemmen met definitieve Deltaplan door GS/DB waterschap en toezenden plan aan Provinciale Staten en Algemene Vergadering van het waterschap; Aangaan van een samenwerkingsovereenkomst m.b.t. het uitvoeringsprogramma; Vaststellen definitief Deltaplan door Provinciale Staten en de Algemene Vergadering van het waterschap en instemming van Provinciale Staten met het overgaan naar de nazorgfase op basis van eindfasedocument; Dechargeverklaring door ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever. <p>Kritieke factoren voor het tijdpad zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> de oplevering van de onderzoeksresultaten en de bespreeknotities; duidelijkheid over het beschikbaar stellen van middelen door betrokken partijen; deze is nodig voor het opzetten/uitwerken van het uitvoerings- en subsidieprogramma;

	<ul style="list-style-type: none"> • de te bereiken bestuurlijke overeenstemming tussen partijen. <p>De voortgang van het project wordt in het provinciale projectteam gemonitord door middel van projectbord. In het projectbord worden de verschillende activiteiten met de daarbij behorende planning opgenomen. Wekelijks wordt de voortgang en eventuele knelpunten besproken en worden de benodigde acties geïdentificeerd, uitgezet en uitgevoerd.</p>
III.7	Scopemanagement In het traject tot aan het Deltaplan vindt een eventuele wijziging van scope, tijd en geld plaats via het voorleggen van de faseovergangsdokumenten (zoals startnotitie en eindfasedokumenten) aan Provinciale Staten en een statenvoorstel met betrekking tot de wijziging.